

har amterne kunnet forhindre skæmmende byggeri af ekstra boliger i det åbne land og vurderet behovet for aftægtsboliger. Men nu bliver det en ret, hvortil der ikke skal søges om tilladelse.

Den tidligere regering forsøgte i samarbejde med venstrefløjen at friholde det åbne land og friholde kystnære områder for byggeri samt sikre en regulær butiksudvikling i de større byer. Den nye miljøminister vil sætte fodaftryk i landskabet med tilladelse til gyllebeholdere og flere boliger forbeholdt en snæver befolkningsgruppe i det åbne land, samtidig med at butiksdøden på landet forstærkes ved at åbne op for liberaliseringen af butiksudviklingen i de større byer.

Enhedslisten går imod disse ændringer af planloven. I stedet for at fremme planløsheden mener Enhedslisten, at kommunerne i højere grad skal bruge lokalplaner som redskab til udvikling af landdistrikter og herigennem fastlægge anvendelsen af tiloversblevne landbrugsbygninger til bolig- og erhvervsformål.

Ændringerne i planloven for detailhandelen er massiv. Kommunerne får fremover kompetence til selv at bestemme, hvilke områder der skal planlægges til større butikssarealer. Amternes mulighed for at fastlægge regionale hensyn, hvor flere byer tilgodeses, bliver undermineret af regeringens liberalisering af planloven. Ifølge miljøvurderinger af lovforslaget vil ændringerne medføre, at de 20-30 største byer vil opnå mere detailhandel, hvilket vil medføre yderligere butiksdød i landdistrikterne.

Enhedslisten mener, at Folketinget i stedet skulle styrke en fintmasket butikstruktur og arbejde for levende lokalområder både i byen og på landet.

Det, som bliver konsekvenserne af de her lovændringer, er – for at ridse det op – flere byggemuligheder for dem, der ejer mere end 30 ha, og dem, som har tiloversblevne landbrugsbygninger. Der vil blive flere indtægtsmuligheder for dem, der ejer tomme landbrugsbygninger. Der vil blive ringere muligheder for, at amter kan beskytte naturværdier og varetage afbalancerede regionale hensyn, når butikstrukturen skal fastlægges. Der vil blive mindre demokratiske muligheder i landdistrikter for beboere, der ikke ejer over 30 ha eller ejer landbrugsbygninger, og vi vil se en centralisering af butikstrukturen.

De ændringer er Enhedslisten imod, og vi synes, de er så væsentlige og så store. Debatten her i dag har vist, at konsekvenserne er aldeles uklare, og derfor vil vi appellere til, at man ikke vedtager loven i dag, men udsætter den endelige

behandling. Og hvis en anden mulighed er at tage en folkeafstemning, så er vi også med på at støtte det.

Kl. 17.45

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var jo en pragtfuld debat, vi har haft her. Jeg vil lige spole tilbage til førstebehandlingen, hvor vi måtte konstatere, at regeringen havde et totalt flertal for det lovforslag, der blev fremsat, idet Dansk Folkeparti var fuldstændig ukritisk over for det. Det var jeg lidt skuffet over. Alligevel viste der sig mulighed for at stille ændringsforslag sammen med regeringen.

Det er jo sådan, at det her lovforslag indeholder tre dele. Den ene er overflytning af landzonekompetence fra amterne til kommunerne. Den anden er det der med bebyggelse og aktiviteter i det åbne land. Den tredje er så detailhandeldelen.

Den del, som bekymrede mig allermost, har vi overhovedet ikke diskuteret i dag, det vil sige, fru Elsebeth Gerner Nielsen kom lige ind på den, nemlig landzonekompetencen til kommunerne. Det er for mig det store problem i det her, men jeg konstaterede bare ved førstebehandlingen, at det var ikke til at pille ved. Sådan var det bare.

Så kan man jo sætte sig tilbage med hænderne i skødet og sige, at det her kan vi ikke gøre noget ved. Jeg valgte så at være med til at påvirke lovforslaget her i en bedre retning og har sammen med regeringen udviklet en række ændringsforslag, som jeg med glæde ser at hele oppositionen tilslutter sig. Jeg takker for tilslutningen og anerkendelsen af det arbejde, vi har gjort. Det er helt klart, at vi har fået et bedre lovforslag ud af det, det siger ministeren også, og det er om de aktiviteter, der må foregå i det åbne land.

Men der er for mig noget endnu væsentligere, som vi heller ikke har diskuteret i dag, nemlig detailhandelsbestemmelserne. Der er de der 32 eller 42 detailhandelsorganisationer, som markerede sig – lidt overdrevent må jeg sige – for halvanden måned siden. De er blevet stillet tilfreds af de beskedne ændringsforslag, men især af de ministertilkendegivelser, der er kommet i svar med vejledning om, hvordan man formulerer bymidte osv. De er stillet tilfreds.

Det har for mig været den helt store bekymring, at vi skulle få ødelagt den detailhandelsstruktur, vi har, som er så sårbar, og som er så værdifuld, nemlig at fastholde udvalgswarebutikker i bycentrene og i de mindre byer, ikke de